

การค้นคว้าแบบอิสระนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบวิธีการสอบบัญชีและวิธีการตรวจสอบภาษีอากร โดยมีวิธีการศึกษาเป็นการเปรียบเทียบวัตถุประสงค์ ขอบเขต ความรับผิดชอบ จรรยาบรรณวิชาชีพ กระบวนการปฏิบัติงาน กระดาษทำการและเทคนิคการตรวจสอบ จนถึงขั้นตอนการรายงานผลการตรวจสอบของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตและเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภาษีอากรของกรมสรรพากร เพื่อให้ทราบถึงกิจกรรมดังกล่าวว่ามีความคล้ายคลึงกันและความแตกต่างกัน โดยนำผลการศึกษามาประยุกต์กับงานตรวจสอบภาษีอากรให้มีประสิทธิภาพภายใต้การใช้จุดเด่นของลักษณะงานด้านสอบบัญชี และงานตรวจสอบภาษีอากร

จากการศึกษาพบว่า วิธีการตรวจสอบบัญชีโดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาตกับวิธีการตรวจสอบภาษีอากรโดยเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภาษีอากรของกรมสรรพากร มีความแตกต่างกันโดยชัดเจนในเรื่องวัตถุประสงค์ ขอบเขต ความรับผิดชอบ กระบวนการปฏิบัติงาน กระดาษทำการ และการรายงานผลการตรวจสอบ และมีส่วนที่มีความคล้ายคลึงกันคือเรื่องจรรยาบรรณวิชาชีพ และเทคนิคการตรวจสอบ

เมื่อพิจารณาถึงแนวทางการใช้ประโยชน์จากการศึกษาเปรียบเทียบวิธีการตรวจสอบ โดยเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภาษีอากรของกรมสรรพากรสามารถใช้ประโยชน์จากงานสอบบัญชีได้ โดยการใช้ประโยชน์จากกระบวนการปฏิบัติงาน เทคนิคการตรวจสอบ และงบการเงินของกิจการที่มีการเปิดเผยข้อมูลด้านภาษีอากรอย่างเพียงพอ ภายใต้การรับรองการปฏิบัติงานโดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาต จะทำให้การตรวจสอบภาษีอากรสามารถลดขอบเขตงานตรวจสอบ แต่ยังคงมีประสิทธิภาพอันจะส่งผลให้การตรวจสอบภาษีอากรเกิดประสิทธิผลได้

การศึกษาเปรียบเทียบวิธีการตรวจสอบบัญชีและวิธีการตรวจสอบภาษีอากรนี้ ได้ให้ข้อเสนอแนะในด้านการสร้างความเชื่อมั่นในผลงานการสอบบัญชี การให้ฝ่ายบริหารของกิจการตระหนักถึงความรับผิดชอบในหน้าที่การจัดทำงบการเงินและหมายเหตุประกอบงบการเงิน การบริหารเพื่อลดความเสี่ยงจากการตรวจสอบภาษีอากรของภาครัฐ และการเสนอแนวทางใหม่ เพื่อลดงานตรวจสอบภาษีอากร โดยเมื่อได้ดำเนินการตามความเหมาะสมจะส่งผลให้มีการพัฒนางานสอบบัญชี งานตรวจสอบภาษีอากร และลดความเสี่ยงที่องค์กรจะได้รับอย่างสมบูรณ์ตามผลภายใต้บทบัญญัติของกฎหมาย

The objective of this independent study is to compare auditing and tax inspecting procedure. The author compared the objective, scope of work, responsibility, code of ethics, procedures, working papers, auditing techniques and reporting to find out what resemblance and difference between the both procedures. The results of the study would be beneficial to tax inspecting officer from the Revenue Department who could apply the dominances of both techniques in his work.

The results were found that there were clearly differences between their objectives, scope of works, responsibilities, procedures, working papers and reporting. However, their code of ethics and auditing techniques were considered that they were likely the same.

Besides, tax inspecting officer from the Revenue Department should take advantages from Certified Public Accountant's work in term of his auditing procedure, techniques and report. For the financial statements that were accepted by Certified Public Accountant, any sufficient data should be exposed that tax inspecting officer could reduce his scope of work and bring about the efficiency and effectiveness in his tax inspecting procedure.

The suggestion from the author was to make conviction in all auditing works. Any executive should realize the importance of reducing tax inspecting procedure by taking his responsibility in preparing the financial statement and its note, managing to reduce the risk from government tax inspecting officer and finding any new efficient way. If all of these could be done properly, the auditing and tax inspecting procedure would be developed and the risk of the business would be eradicated reasonably under the provision of the law.